

Ac JP *Autoceste* FBiH

Prijedlog

**Trogodišnji plan poslovanja
2015. - 2017. god.**

Decembar 2014. god.

Sadržaj

1. UVOD	3
2. O NAMA	4
2.1. Vizija	6
2.2. Misija.....	6
2.3. Strategija	6
3. ANALIZA TRENUTNOG STANJA I PLANIRANE AKTIVNOSTI	6
4. ORGANIZACIJA POSLOVANJA	8
4.1. SWOT analiza	10
5. SUMARNI PLAN I PREGLED AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI PROJETA IZGRADNJE KORIDORA Vc I BRZIH CESTA U FEDERACIJI BiH	12
5.1. Nastavak aktivnosti na izgradnji dionice Drivuša - Klopče.....	12
5.2. Nastavak aktivnosti na izgradnji dionice Svilaj - Odžak.....	13
5.3. Nastavak aktivnosti na izgradnji spoja na Sarajevsku zaobilaznicu LOT 3B.....	13
5.4. Implementacija modela koncesije za izgradnju autoceste na dijelu Žepče – Dobojjug... 13	
5.5. Pokretanje aktivnosti na izgradnji dionice Zvirovići (Medjugorje) – Počitelj.....	14
5.6. Ostale aktivnosti	14
6. ORGANIZACIJA AKTIVNOSTI SEKTORA PREDUZEĆA	15
6.1. Sektor projektovanja i građenja.....	15
6.2. Sektor za PRAVNE POSLOVE	16
6.3. Sektor za upravljanje i održavanje autoceste	17
6.4. Sektor za ekonomsko-finansijske poslove	19
7. Održavanja standarda ISO 9001 i 14001, te uvođenje OHSAS 18001:2007	20
7.1. Održavanje sistema upravljanja kvalitetom – ISO 9001.....	20
7.2. Uvođenje standarda OHSAS 18001:2007 – Sistem menadžmenta zaštitom zdravlja i bezjednosti na radu	21
8. FINANSIJSKI ASPEKT PLANA	22

1. UVOD

Javno preduzeće Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine društvo sa ograničenom odgovornošću Mostar (u daljnjem tekstu: JP Autoceste FBiH) registrovano je u sudu u Mostaru, dana 28.10.2010. godine, posluje i obavlja djelatnost u skladu se Zakonom o cestama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 12/10 i 16/10, 66/13).

Javno preduzeće Autoceste FBiH doo Mostar je nosilac i implementator, za BiH privredu veoma značajnog ali i kompleksnog projekta izgradnje panEvropskog koridora Vc koji prolazi Bosnu i Hercegovinu dužinom 335 km, od čega je 285 km u Federaciji BiH, a čija je izgradnja, upravljanje i održavanje u nadležnosti javnog preduzeća Autoceste.

Ovaj plan ima za cilj da projicira ekonomske i finansijske pokazatelje JP Autoceste FBiH, te definiše osnovne postavke na kojima počiva razvoj i rad kompanije u narednom periodu:

- Zasnivati rad preduzeća na ekonomskim principima po kojima će biti samoodrživo i ostvarivati profitabilno poslovanje na dugi rok,
- Obezbijediti kontinuitet usluga održavanja, kroz poboljšanje i unapređenje istih,
- Projektovanje i izgradnja dionica autoceste za koje postoje izvori finansiranja kako bi se navedeno impliciralo kroz finansijske efekte, odnosno ostvarenje prihoda od usluga naplate cestarine. Posredno, uticaj autoceste će biti vidljiv u regionalnim okvirima kroz bolju prometnu povezanost,
- Nastaviti aktivnosti na izgradnji dionica **Zenica sjever – Zenica jug i Svilaj – Odžak, te Počitelj – Međugorje,**
- Nastaviti aktivnosti na pronalaženju optimalnih izvora sredstava koji će osigurati povećanje inteziteta aktivnosti na izradi projektne dokumentacije, eksproprijaciji zemljišta i nastavku gradnje dionica **Tarčin – Mostar sjever, te dionice Zenica – Doboj jug i Buna - Počitelj, te brzih cesta Lašva – Nević polje i Žepče –Tuzla – Brčko – Orašje,**
- Nastaviti aktivnosti na iniciranju izmjena prostornog plana Federacije BiH radi uplanjenja trase autoceste i brzih cesta u Federaciji BiH,
- Inicirati izradu Strategije razvoja i održavanja javnih cesta, te Srednjeročnog programa održavanja i zaštite, kako bi se stvorili uslovi za gradnju novih dionica koje nisu obuhvaćene dosadašnjim aktivnostima. U ovoj fazi naglašen je značaj rada na dionicama koje su ovim planom predviđene za gradnju,
- Unaprjeđivati uslugu korisnicima kroz postpaid plaćanje, uvođenja smart kartica, te konstantno poboljšanje IT infrastrukture u dijelu operativne podrške upravljanju i održavanju autoceste,
- Nastaviti aktivnosti na povećanju realizacije prihoda javnog preduzeća od akcize na gorivo, realizacijama iz budžeta Federacije BiH ili iz drugih izvora, a u cilju brze realizacije izgradnje autocesta i brzih cesta Federacije BiH.

2. O NAMA

Djelatnosti JP Autoceste FBiH su definirane Zakonom o cestama Federacije BiH i Statutom JP Autoceste FBiH kao poslovi i zadaci na autocestama i brzim cestama u Federaciji i to:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja, održavanje, zaštita, rekonstrukcija, izgradnja, obnova cesta i objekata na cestama kao i izvještaji o realizaciji tih planova i programa;
- obavljanje poslova održavanja autoceste;
- investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na autocestama i objektima;
- predlaganje finansijskih planova i poboljšanje načina prikupljanja sredstava namijenjenih za potrebe izgradnje autocesta;
- vođenje evidencije (baze podataka) autocesta, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na autocestama i katastra autocestovnog zemljišnog pojasa;
- ustupanje radova na rekonstrukciji, izgradnji, obnovi i održavanju autocesta;
- priprema i praćenje realizacije programa mjera i aktivnosti za unapređenje sigurnosti saobraćaja na autocestama kojima upravlja;
- priprema podloga za dodjelu koncesija i osiguranje stručno-tehničkog nadzora;
- organizacija sistema naplate cestarine;
- prikupljanje podataka i obavještavanje javnosti o stanju autocesta i načinu odvijanja saobraćaja;
- poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okoliša;
- organizovanje i pružanje usluga korisnicima autocesta i brzih cesta i dr.

Osnovni zadatak JP Autoceste FBiH je izgradnja Koridora Vc. Na teritoriju Bosne i Hercegovine se nalazi najduži dio Vc grane ovog koridora. U ukupnoj dužini od oko 335 km, izgradnja autoceste Koridora Vc unaprijeđuje povezivanje BiH sa susjednim zemljama i poboljšava potencijal za privredni razvoj. Projekat ima snažnu potporu od Vlade Federacije BiH, a očekuje se da će omogućiti BiH bolju integraciju sa evropskim ekonomskim i socijalnim strukturama.

Koridor Vc u BiH uključuje četiri glavne dionice (u Vladinim dokumentima nazvanim kao "Lotovi"), kako slijedi:

- **Lot 1:** Svilaj na rijeci Sava (veza na Koridor X) - Doboj Jug;
- **Lot 2:** Doboj Jug - Sarajevo Jug (Tarčin);
- **Lot 3:** Sarajevo Jug (Tarčin) - Mostar Sjever;
- **Lot 4:** Mostar Sjever – Bijača na južnoj granici sa Hrvatskom.

Pregled trase Koridora Vc i brzih cesta prikazan je na sljedećoj slici:

Slika 1. Pregled trase Koridora Vc i brzih cesta u Federaciji BiH

Dio Koridora Vc koji prolazi kroz Federaciju BiH iznosi 285 km. Pored ovoga planirana je i izgradnja autoputa Žepče – Tuzla – Brčko – Orašje, te nekoliko brzih cesta kao osnov za povezivanje FBiH u regionalne i dalje međunarodne saobraćajne tokove savremenim prometnicama:

Redni broj	Dionica	Javna cesta
1.	Sarajevo-Zenica-RS-Odžak-Svilaj (Koridor Vc-sjever)	Autocesta
2.	Sarajevo-Mostar-spoj sa JJAC Split-Ploče (Koridor Vc-jug)	Autocesta
3.	Počitelj-Stolac-Neum-Trebinje(RS)/Dubrovnik(RH)-granica sa CG (Jadransko-jonska AC)	Autocesta
4.	Tuzla-Brčko (veza na koridor DDS)-Orašje-granica sa R.H. (veza na Koridor X)	Autocesta
5.	granica sa R.H.-Bihać-RS-Travnik-Lašva-Sarajevo-Goražde-granica sa C.G.	Brza cesta

6.	Mostar-Široki Brijeg-Grude-granica sa R.H.	Brza cesta
7.	Travnik-Donji Vakuf-Bugojno-Kupres-Livno-granica sa R.H.	Brza cesta

2.1. VIZIJA

Stvoriti cestovnu infrastrukturu najvišeg ranga, ekvivalentnu najsavremenijim saobraćajnicama u svijetu.

2.2. MISIJA

Gradimo, upravljamo i održavamo cestovnu infrastrukturu najvišeg ranga, društveno odgovorno djelujući s posebnim fokusom na usklađenost sa okolišem i sa sigurnošću prometa.

2.3. STRATEGIJA

Strategija JP Autoceste FBiH je projektovanje, izgradnja, upravljanje i održavanje autoceste, uz kvalitetne kadrove, dobru koordinaciju i organizaciju, kvalitetan informacijski sistem i podršku sistemu naplate i korisnicima, radi ostvarenja profitabilnog poslovanja, odnosno pozitivnih finansijskih rezultata, a posredno kroz bolju prometnu povezanost ostvari značajan utjecaj na cjelokupni privredni razvoj u okruženju na kojemu se nalazi.

Budući da je u kontinuitetu ekspanzija u gradnji na području Koridora Vc trenutno pa i u narednom periodu se može očekivati značajan utjecaj na bruto društveni proizvod (BDP) u Federaciji BiH kroz povećanje zaposlenosti, ekspanzije građevinskog sektora te proizvodnje i prodaje građevinskog materijala potrebnog za gradnju.

3. ANALIZA TRENUTNOG STANJA I PLANIRANE AKTIVNOSTI

Trasa autoceste zvane Koridor Vc u dužini od 335 km proteže se od sjeverne do južne granice BiH. Smatra se da će ova trasa predstavljati najfrekventniji rejon sa najviše korisnika usluge.

Kroz Federaciju BiH prolazi 285 km, od čega je do sada je u potpunosti izgrađeno i nalazi se u upotrebi 92 km autoceste, koji se odnose na dionici Zenica jug – Tarčin i poddionica Međugorje - Bijača.

Finansiranje izgradnje naprijed navedenih poddionica vršeno je putem kreditnog okvira zaključenog između Bosne i Hercegovine i Evropske investicijske banke, odnosno Evropske banke za obnovu i razvoj, osim dionice Jošanica – Kakanj, koja je finansirana iz budžeta FBiH.

Dio Sarajevske obilaznice, lot 3a poddionica Butila – Vlakovo, finansirano je iz vlastitih sredstava JP Autoceste.

U skladu sa ugovorima o kreditu između Bosne i Hercegovine i međunarodnih kreditora (EIB i EBRD) zajmoprimac je dužan pribaviti finansijska sredstva u slučaju nedostajućih sredstava. Shodno članu 6.03. Ugovora o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Europske investicijske banke, Koridor Vc druga faza, FI broj 31174 (BA) od 22.08.2012.godine (Sarajevo) Bosna i Hercegovina se obavezala da će u slučaju pojave eventualnih razlika između procijenjene vrijednosti radova (tenderskom dokumentacijom) i ugovorene, ista obezbijediti kroz druge izvore finansiranja.

Trenutno su u izgradnji 2 poddionice i to: Drivuša – Klopče i Svilaj – Odžak.

Za finansiranje izgradnje poddionice Drivuša – Klopče osigurana su sredstva putem zaključenog ugovora između Bosne i Hercegovine i Kuvajtskog fonda za arapski ekonomski razvoj (KFAED) u visini od 10,5 miliona KD (cca 28 miliona eura), a koja su operativna od mjeseca oktobra 2014.godine.

U skladu sa finansijskim projekcijama i intenzitetom gradnje neophodno je obezbijediti razliku ugovorene i procijenjene vrijednosti, a u cilju završetka radova predviđenih za finansiranje po fazi dva kreditnog sporazuma sa EIB-om i EBRD-om. Kako je obaveza zajmoprimca kredita, Bosne i Hercegovine, odnosno JP Autoceste kao implementatora projekta, da obezbijedi potrebna finansijska sredstva za potpunu realizaciju izgradnje dionica koje su predmet kreditnog sporazuma sa EIB-om i EBRD-om, JP Autoceste je u prethodnom periodu poduzelo određene aktivnosti na osiguranju dodatnih sredstava.

Pored navedenih aktivnosti, u završnoj fazi je procedura zaduženja kod OFID – OPEC Fonda za međunarodni razvoj za osiguranje sredstava u visini od cca 60 miliona eura (48 miliona USD i 24 miliona eura) za finansiranje izgradnje poddionice Klopče – Donja Gračanica (čeka se ratifikacija). OFID – OPEC Fond i Bosna i Hercegovina zaključili su u septembru 2014. godine sporazume o kreditnom zaduženju, te je daljna procedura u toku. Također u prethodnom periodu pokrenuta je inicijativa za zaduženje kod EIB u visini od 100 miliona EUR-a za sufinansiranje izgradnje poddionice Zvirovići – Počitelj, te je u novembru 2014. godine zaključen sporazum između EIB i Bosne i Hercegovine.

Kao i prethodnim poslovnim planovima, predviđa se da JP Autoceste privremeno predfinansira dionice autoputa do konačne ratifikacije i/ili efektivnosti svake pojedine kreditne linije.

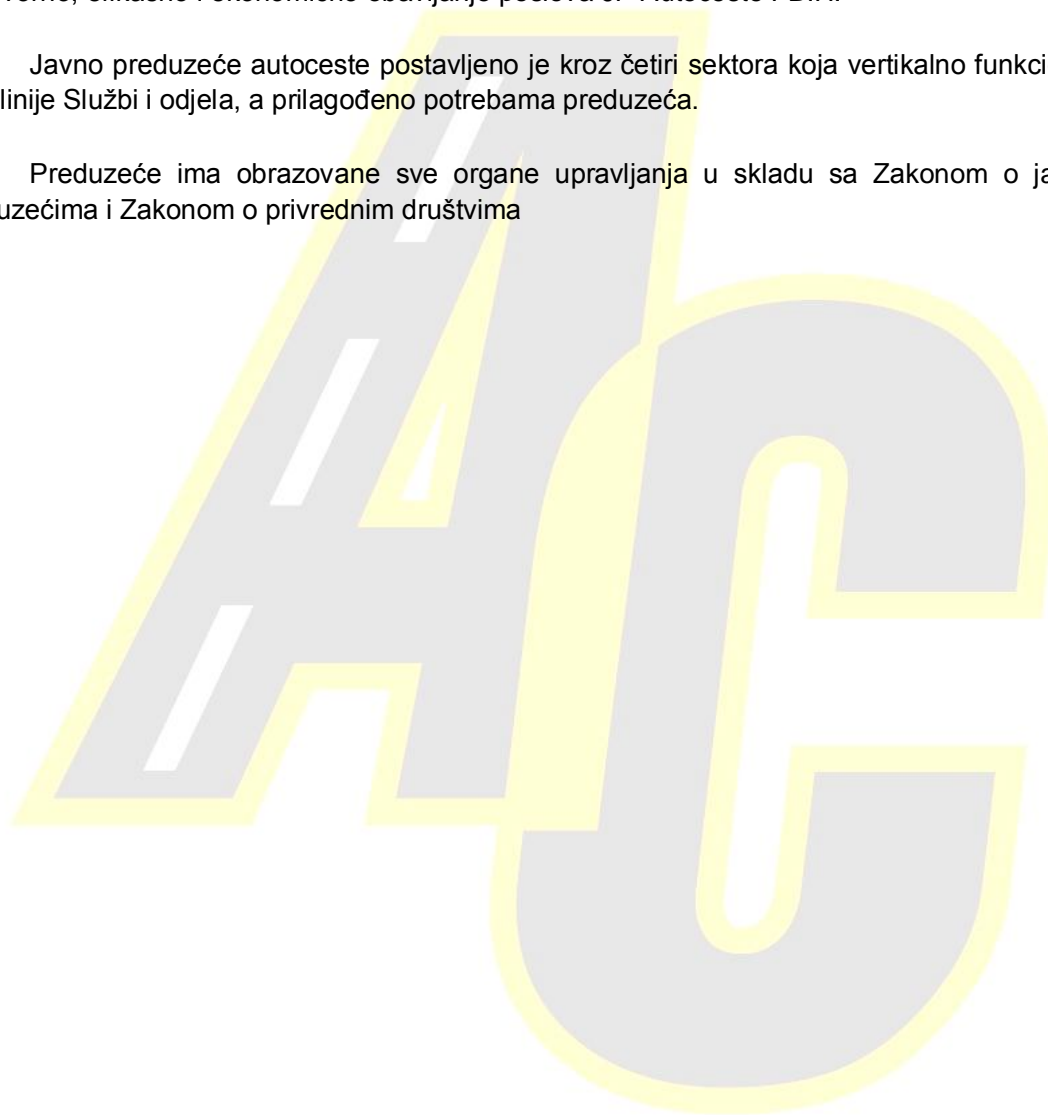
Predmetni plan predviđa da JP Autoceste finansiraju dionica autoputa i brzih cesta iz različitih izvora, iznalaženjem alternativnih finansijskih sredstava koji bi omogućili ispunjenje plana. Za sva zaduženja kao i druge oblike obezbjeđenja sredstava za izgradnju koridora Vc tražit će se saglasnost nadležnih organa.

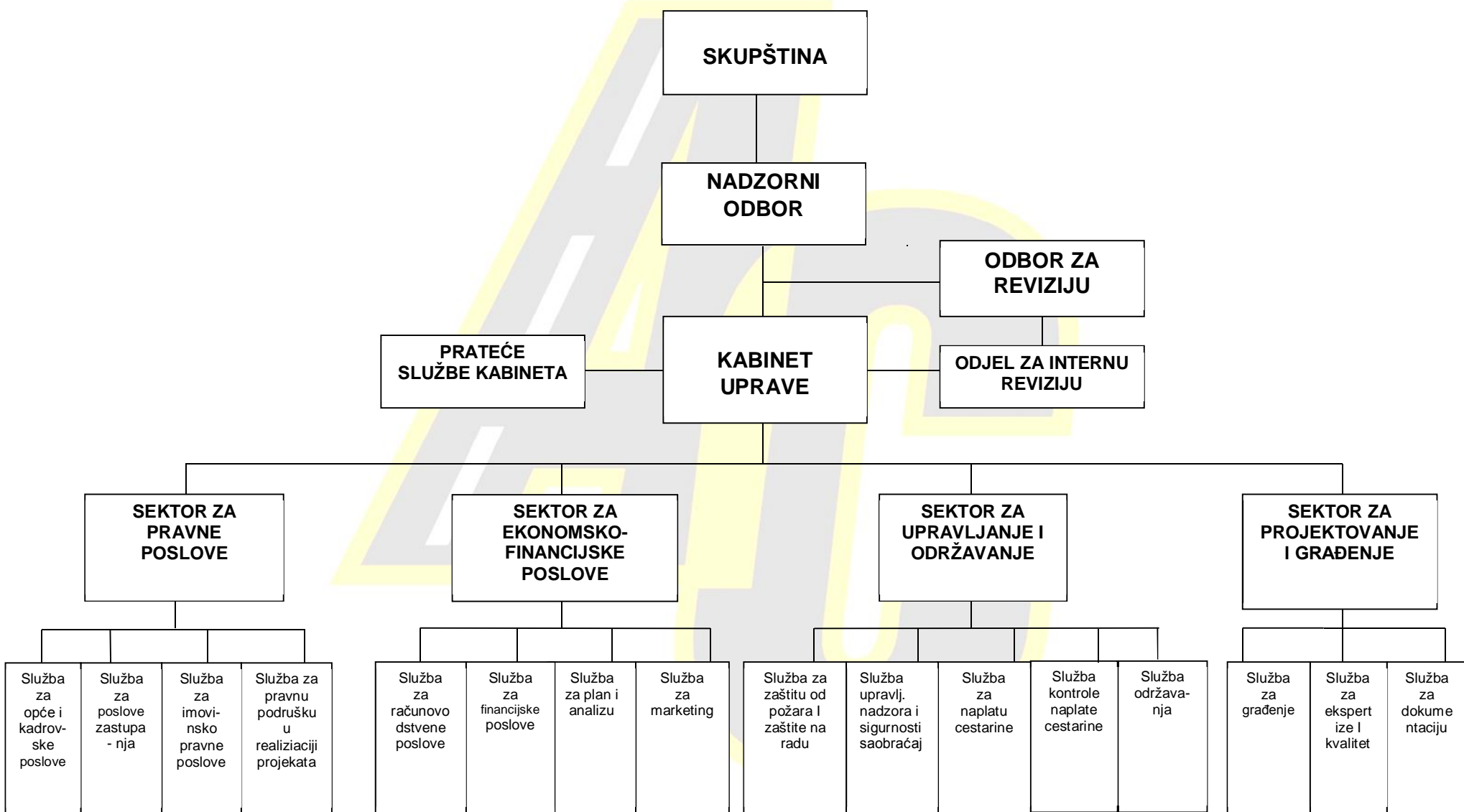
4. ORGANIZACIJA POSLOVANJA

Organizacija poslovanja JP Autoceste FBiH osigurava obavljanje poslova iz djelatnosti preduzeća utvrđenih Zakonom o cestama, Zakonom o autocesti na koridoru Vc, te Statutom i drugim opštim aktima JP Autoceste FBiH. Obavljanje poslova utvršuje se preko osnovnih i samostalnih organizacionih jedinica oblikovanih na način kojim se osigurava zakonito, odgovorno, efikasno i ekonomično obavljanje poslova JP Autoceste FBiH.

Javno preduzeće autoceste postavljeno je kroz četiri sektora koja vertikalno funkcionišu kroz linije Službi i odjela, a prilagođeno potrebama preduzeća.

Preduzeće ima obrazovane sve organe upravljanja u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima i Zakonom o privrednim društvima

4.1. SWOT ANALIZA

Prednost ovog preduzeća treba da bude u tome da se posveti internoj ekonomiji, optimiziranju troškova poslovanja uz kontinuirano mjerenje rezultata. Razvoj i osnovi poslovne politike kompanije sagledane kroz prizmu analize trenutnog stanja treba da budu:

1. Da postoji zapažena dinamika rasta i razvoja;
2. Svake godine se tržište širi kroz izgradnju autoceste i pratećih objekata neophodnih za ostvarenje prihoda od naplate cestarina;
3. Proširiti će se segment prodaje za naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na autocestama;
4. Profesionalan odnos prema dobavljačima – izvođačima radova i nastojanje da se pridržavaju svih elemenata ugovora, kao i stroga kontrola izvedenih radova;
5. Posebnu pažnju posvetiti održavanju autoceste i ostalih stalnih sredstava;
6. Poboljšavanje usluga korisnicima autoceste omogućavanjem postpaid usluga, biling sistema, smart kartica i sl.
7. Zapošljavanje i kvalitetna obuka novih kadrova u skladu sa potrebama preduzeća;
8. Širi društveni interes koji kompanija može ostvariti kao pokretač ostale privrede u BiH;
9. Društveno i okolinsko odgovorno djelovanje

SWOT analiza predstavlja objektivan pregled snage i slabosti kao internih faktora i šanse i prijetnje kao eksternih faktora.

<u>Snaga</u> • Kvalitet usluga • Imidž i prepoznatljivost • Posvećenost uposlenika uspjehu preduzeća i kontinuirana edukacija • Briga prema zajednici, okolišu, društvenoodgovorno poslovanje • Razvojna orijentacija i praćenje svjetskih trendova u oblasti izgradnje i održavanja autocesta • Dobre prakse korporativnog upravljanja • Podrška izvršne i zakonodavne vlasti • Sistem upravljanja kvalitetom	<u>Slabost</u> • Nemogućnost samofinansiranja značajnijih razvojnih projekata bez eksternih izvora sredstava • Neodređen i dugotrajan proces ratifikacije sporazuma i postizanja operativnosti sredstava po međunarodnim kreditnim linijama • Loša tehnička rješenja zbog nedovoljno ili neadekvatno izvršenih istražnih radova, što dovodi do izmjene projekata, varijacija • Sudski sporovi u postupku eksproprijacije koji onemogućavaju ulazak u posjed i izvođenje radova u ugovorenom roku
<u>Sansa</u> • Praćenje želja, potreba i očekivanja kupaca – korisnika usluga • Inoviranje usluga kroz različite sisteme i načine plaćanja radi olakšavanja korisnicima korištenja usluge • Konkurentna cijena u odnosu na kvalitet usluge • Zapošljavanje i jačanje kadrovske osnove koja će biti sposobna da preuzme stečena znanja i iskustva • Proširenje poslovno - tehničke saradnje sa poslovnim partnerima • Postizanje ažurnosti u poslovanju i uvođenje savremenog informacionog sistema koji će omogućiti jednostavnije obavljanje menadžerskih funkcija (planiranje, organizovanje, kadrovsko popunjavanje, vođenje i kontrolu poslovanja i sistema naplate cestarine) • Implementacija projekata izgradnje (autoceste, saobraćajno-tehničke opreme i dr.) u skladu sa evropskim direktivama i standardima	<u>Prijetnja</u> • Neutvrđena Strategija razvoja i održavanja javnih cesta i nedefinisan Srednjeročni program održavanja i zaštite • Nestabilno političko i ekonomsko okruženje u BiH i regiji • Nije stvoren sistemski okvir u BiH za značajniji razvoj ekonomskih aktivnosti • Neprikladnost zakonskih propisa • Nerazvijeni segment pratećih industrija u oblasti niskogradnje

5. SUMARNI PLAN I PREGLED AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI PROJETA IZGRADNJE KORIDORA Vc I BRZIH CESTA U FEDERACIJI BiH

U periodu 2015.-2017. godini JP Autoceste planira obavljati pripremu i izgradnju dionica na Koridoru Vc kroz više paralelnih aktivnosti, koje se odnose na slijedeće:

1. Nastavak izgradnje dionice Drivuša - Klopče iz sredstava Kuvajtskog fonda za arapski ekonomski razvoj;
2. Nastavak Izgradnje dionice Svilaj – Odžak i graničnog prijelaza Svilaj po izmijenjenim uslovima ugovora;
3. Izgradnja spoja na Sarajevsku obilaznicu, LOT 3B poddionica Vlakovo – Mostarsko raskršće;
4. Nastavak aktivnosti na provođenju postupka izbora privatnog partnera / koncesionara kao modelu finansiranja izgradnje Žepče – Doboj jug;
5. Nastavak aktivnosti na izgradnji dionice Zenica sjever – Zenica jug u okviru sporazuma sa OFID (OPEC Fond za međunarodni razvoj) za izgradnju poddionice Klopče – Donja Gračanica i KFAED-om;
6. Nastavak aktivnosti na postizanju efektivnosti kreditnih sredstava po osnovu Kreditnog sporazuama sa EIB I izgradnja dionice Zvirovići – Počitelj;
7. Analiza modela, te početak aktivnosti na obezbjeđenju sredstava i priprema za gradnju na dionici Tarčin – Mostar;
8. Analiza modela, te početak aktivnosti na obezbjeđenju sredstava i priprema za gradnju na dionici Počitelj – Buna.

Pored navedenih aktivnosti, predviđeno je pokretanje novih pripremnih aktivnosti na izgradnji Koridora Vc i brzih cesta u Federaciji BiH. Osnovni izazov za buduće aktivnosti na provođenju strategije izgradnje autocesta i brzih cesta u Federaciji BiH predstavlja mogućnost povećanja kreditne sposobnosti JP Autoceste za obezbjeđenjem dodatnih izvora sredstava, kao i optimizacija trase i smanjenje troškova izgradnje autoceste na Koridoru Vc. Povećanje kreditne sposobnosti preduzeća moguće je ostvariti kroz dodatna sredstava iz budžeta FBiH, kao i povećanjem akciza na gorivo. JP Autoceste je pokrenulo aktivnosti na povećanju akcize, upućena je inicijativa Vladi FBiH, te obavljani razgovori sa predstavnicima MMF-a. Vezano za optimizaciju, ista podrazumijeva usklađivanje strategija unutar sektora prometa i komunikacija na način da se riješi saobraćajna povezanost na optimalan način sa aspekta investicija u izgradnji.

Pored navedenog potrebno je istaći i neophodnost aktivnosti vezano za izmjene i dopune Zakona o prostornom planiranju a kako bi se omogućilo uplanjenje trase autoceste i brzih cesta u Federaciji BiH.

5.1. NASTAVAK AKTIVNOSTI NA IZGRADNJI DIONICE DRIVUŠA - KLOPČE

Za izgradnju dionice Drivuša – Klopče osigurana su kreditna sredstva u iznosu od 10,5 miliona K.D. (cca 28 miliona EUR-a). Za dionicu Donja Gračanica – Klopče procijenjena vrijednost radova iznosi 110 miliona eura. Obezbijeđeno je 60 miliona eura koje će se finansirati putem OFID-a, zatim u proceduri je pribavljanje dodatnih 30 miliona eura od međunarodnih kreditora ili drugih izvora međunarodnog finansiranja, dok će se razlika u iznosu od 20 miliona eura obezbijediti iz vlastitih sredstava JP Autoceste ili putem drugih izvora međunarodnih finansijskih institucija.

5.2. NASTAVAK AKTIVNOSTI NA IZGRADNJI DIONICE SVILAJ - ODŽAK

Provedena je tenderska procedura i sačinjen je evaluacijski izvještaj na koji je EIB dala saglasnost za izbor najpovoljnijeg dobavljača. Ugovor za izgradnju je potpisan, a predviđeni rok (do kraja 2014. godine) za dobijanje upotrebne dozvole i puštanje u promet nije moguće ispoštovati, zbog aktivnosti, koje nisu u direktnoj nadležnosti JP Autoceste, a utiču na dinamiku i tok izvođenja radova. Tako je eksproprijacija zemljišta za izgradnju GP Svilaj u nadležnosti Uprave za indirektno oporezivanje, a izgradnja mosta Svilaj na rijeci Savi u nadležnosti Republike Hrvatske i Vijeća ministara BiH, te će završetak ugovorenih radova zavisiti od navedenih aktivnosti. Izgradnja mosta na rijeci Savi zbog poništenja tenderske procedure je već dva puta odgađana, pa je očekivani početak gradnje tek krajem 2015. godine. Rok za završetak radova na izgradnji mosta je 24 mjeseca.

Zbog naprijed navedenih okolnosti izgradnja autoceste na dionici Svilaj – Odžak će biti podijeljena u dvije faze, od kojih se u 2015. godini planira završiti I faza izgradnja trupa autoceste do nivoa kolovozne konstrukcije, kao i objektima na trasi sa ulaganjima u iznosu 40 miliona eura bez PDV-a. Za početak 2017. godine predviđen je nastavak radova koji obuhvata završne radove postavljanja asfalta, horizontalne i vertikalne signalizacije, u ukupnoj vrijednosti u iznosu od 30 miliona eura, čime bi se radovi na izgradnji dionice autoceste Svilaj - Odžak vremenski uskladili sa završetkom mosta na rijeci Savi, sa očekivanim puštanjem u promet krajem 2017. godine.

5.3. NASTAVAK AKTIVNOSTI NA IZGRADNJI SPOJA NA SARAJEVSKU ZAIBILAZNICU LOT 3B

Izgradnja spoja na Sarajevsku zaobilaznicu LOT 3B značajna je zbog toga što omogućuje saobraćajnu povezanost obilaznice oko Sarajeva. Procijenjena vrijednost radova je 25 miliona KM sa PDV-om, a rješavanje imovinsko pravnih odnosa je preduslov za početak izgradnje navedene poddionice, JP Autoceste će provesti procedure javne nabavke za odabir izvođača radova i usluga nadzora nad izvođenjem radova.

5.4. IMPLEMENTACIJA MODELA KONCESIJE ZA IZGRADNJU AUTOCESTE NA DIJELU ŽEPČE – DOBOJJUG

Implementacija modela koncesije-javno privatnog partnerstva za izgradnju autoceste na dijelu Žepče (Poprikuše) – Dobojjug (Karuše) uključuje nadogradnju, izgradnju i održavanje sljedećih dionica na autocesti Koridora Vc:

- ✓ Dionica 1: Dobojjug (Usora) – Medakovo, km 0+000 – km 4+000, L = 4.0 km;
- ✓ Dionica 2: Medakovo – Ozimice, km 4+000 – km 24+901.587, L = 20.9 km;
- ✓ Dionica 3: Ozimice – Poprikuša, km 24+901.587 – km 38+617.434, L = 13.7 km.

Projekat je procijenjen na vrijednost od oko 335 – 370 miliona eura za period 25 – 30 godina trajanja koncesije, sa predviđenim periodom izgradnje 4,5 godina što uključuje i grejs period. U 2015.godini planira se nastavak aktivnosti na dodjeli koncesije u skladu sa zakonskom procedurom, ali bez finansijskih efekata na predmetni period.

5.5. POKRETANJE AKTIVNOSTI NA IZGRADNJI DIONICE ZVIROVIĆI (MEDJUGORJE) – POČITELJ

JP Autoceste je obezbijedilo sredstva za izgradnju poddionice Zvirovići (Medjugorje) – Počitelj kod Evropske investicijske banke. Procijenjena vrijednost poddionice je 100 miliona eura bez PDV-a, sa podijeljenošću na dva lota i to:

Lot 1: izgradnja petlja Počitelj – most Počitelj

Lot 2: izgradnja most Počitelj – petlja Zvirovići (Medjugorje).

Troškovi nadzora za oba lota su 4 miliona eura.

JP Autoceste planira pokretanje postupka javne nabavke za izvođenje radova i vršenje usluga nadzora za dionicu Zvirovići (Medjugorje) – Počitelj u narednom periodu. Vezano za osiguranje kreditnih sredstava kod EIB-a pregovori oko kreditnog sporazuma su okončani i Predsjedništvo BiH je početkom oktobra 2014.godine donijelo Odluku o prihvatanju Ugovora o finansiranju. Također, Ugovor o finansiranju između EIB-a i Bosne i Hercegovine je potpisan u novembru 2014. godine. Odabir izvođača radova i vršioca nadzora se planira završiti do efektivnosti kreditnog sporazuma, odnosno do ratifikacije istog od strane svih instanci vlasti u Bosni i Hercegovni, a u skladu sa Zakonom o zaduživanju, dugu i garancijama BiH i Zakonom o dugu, zaduženju i garancijama u FBiH. JP Autoceste može uz saglasnost kreditora prefinansirati radove do konačne efektivnosti kreditnih sporazuma.

5.6. OSTALE AKTIVNOSTI

Usvajanjem Zakona o autocesti na Koridoru Vc stekli su se uslovi za ubrzanje procedura pripreme izgradnje neizgrađenih dionica na Koridoru Vc. U tu svrhu JP Autoceste planira objaviti poziv za iskazivanje interesa radi izgradnje dionice Tarčin – Mostar sjever. Usluge nadzora bi bile ugovorene odvojeno u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

Dodatnim analizama, a nakon završetka Glavnog projekta Tarčin – Konjic, pojavile se mogućnosti za pronalaženje alternativnih i jeftinijih trasa, odnosno optimalnih rješenja – prolaska trase kroz planinu Prenj.

Realna mogućnost značajnog poboljšanja cestovne infrastrukture od Tarčina do Mostara predstavlja parcijalnu fazu izgradnje. Naime, građenjem dionice Konjic – Solakovac u poluprofilu kroz planinu Prenj bi se potpuno razriješila saobraćajna zagušenost u narednih 15-ak godina.

Osim nastavka aktivnosti na pronalaženju optimalnih izvora sredstava koji će osigurati povećanje inteziteta aktivnosti na izradi projektne dokumentacije, eksproprijaciji zemljišta i nastavku gradnje dionica **Tarčin – Mostar sjever**, isto će se pokrenuti i za dionice **Zenica –**

Doboj jug i Počitelj – Buna, te brzih cesta Lašva – Nević polje i Žepče –Tuzla – Brčko – Orašje,

NAPOMENA: JP Autoceste FBiH imaju obavezu plaćanja PDV za radove koji se finansiraju iz međunarodnih kredita. Također, JP Autoceste FBiH ima i pravo povrata PDV-a plaćenog za navedene na osnovu sporazuma koji su sastavni dio ovih kreditnih aranžmana. U slučaju da neki od navedenih kreditnih aranžmana ne bude operativan u vrijeme početka izvođenja radova ili dođe do eksterno izazvanih zastoja u realizaciji istih, JP Autoceste FBiH planiraju plaćanje ovih obaveza iz drugih izvora (vlastitih ili drugih kreditnih aranžmana). Treba napomenuti da u ovom slučaju JP Autoceste FBiH nemaju pravo povrata PDV-a čime se realno povećava cijena koštanja gradnje. Ipak, s obzirom na dinamiku plana izgradnje Uprava JP Autoceste FBiH je stava da obezbjedi rezervna sredstva čime se ne bi dovela u pitanje planirana dinamika radova i pod uslovom da se ukupna investicija poveća za iznos PDV-a.

6. ORGANIZACIJA AKTIVNOSTI SEKTORA PREDUZEĆA

6.1. SEKTOR PROJEKTOVANJA I GRAĐENJA

Poslovi organizacije izrade projektne dokumentacije su u nadležnosti sektora za projektovanje i građenje, a pojedinačni poslovi se povjeravaju konsultantima ili institucijama, odabir izvođača se vrši putem natječaja.

Sektor za projektovanje i građenje čine:

- Služba za građenje,
- Služba za ekspertize i kvalitet i
- Služba za dokumentaciju.

Unutar ovog sektora vrši se nabavka projekata i studija uglavnom iz vlastitih sredstava Društva.

Sektor za projektovanje i građenje ima sljedeće nadležnosti:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja tj. Projektovanja i građenja cestovne infrastrukture
- priprema kriterija za raspodjelu sredstava namjenjenih za razvoj cestovne infrastrukture
- priprema prijedloga za povjeravanje poslova odgovarajućim preduzećima za usluge izrade studija i projekata autocesta i brzih cesta i objekata u postupku javne nabavke
- priprema projektnih zadataka za izradu projektne dokumentacije projekata odobrenih u Planu poslovanja JP Autoceste FBiH
- praćenje realizacije ugovora izrade projektne dokumentacije projekata odobrenih u Planu poslovanja JP Autoceste FBiH
- vođenje evidencije o realizaciji ugovora na izradi projektne dokumentacije projekata
- priprema materijala za institucije Federacije BiH nadležnih za donošenje tehničkih i drugih propisa iz oblasti projektovanja i građenja
- saradnja sa nadležnim državnim, federalnim, kantonalnim institucijama i njihovim tijelima i drugim resorima u poslovima iz djelokruga rada sektora

- priprema tenderske dokumentacije za izvođenje radova na izgradnji autoceste i objekata
- pribavljanje saglasnosti nadležnih organa i organizacija u postupku pribavljanja urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje
- priprema poslova i učestvovanje u radu revizije projektne dokumentacije
- praćenje i kontrola realizaciju po ugovorima za izgradnju autocesta i objekata
- koordinacija rada sa drugim sektorima, Federalnim ministarstvom prometa i komunikacija, Federalnim ministarstvom prostornog uređenja i drugim organizacijama i institucijama uključenim u fazi građenja autocesta i objekata
- priprema za provođenje procedura tehničkog prijema do ishođenja upotrebne dozvole za javnu cestu sa objektima
- postupanje u skladu sa mišljenjem, zaključcima i odlukama organa JP Autoceste FBiH i drugih nadležnih organa vezano za poslove iz djelokruga rada sektora
- organizacija drugih poslova iz djelokruga rada sektora.

6.2. SEKTOR ZA PRAVNE POSLOVE

Sektor za pravne poslove u organizaciji rada JP Autoceste FBiH temeljem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, čine četiri službe:

- Služba opštih i kadrovskih poslova,
- Služba za poslove zastupanje i
- Služba imovinsko-pravnih poslova
- Služba za pravnu podršku realizaciji projekata

Za potrebe realizacije projekata izgradnje autoceste, objekata na autocesti, objekata za potrebe upravljanja i održavanja autoceste kao i za ostale objekte za koje je Vlada Federacije FBiH utvrdila opći interes, vrši se otkup zemljišta (eksproprijacija) u skladu sa Zakonom o ekspropriaciji Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, br. 70/07, 36/10).

Za poslove ekspropriacije zemljišta zadužena je Služba imovinsko-pravnih odnosa.

Sektor za pravne poslove ima sljedeće **nadležnosti**:

- priprema i kontrola zakonskih osnova ugovora JP Autoceste FBiH
- praćenje zakonskih promjena u organizovanju JP Autoceste FBiH i obavljanje poslova sudske registracije
- izrada nacrtu, prijedloga i prečišćenih tekstova općih akata JP Autoceste FBiH
- priprema nacrtu pojedinačnih akata JP Autoceste FBiH i rješenja koja se odnose na rad JP Autoceste FBiH
- stručno-administrativni poslovi vezani za radne odnose, čuvanje personalnih dosijea i radnih knjižica zaposlenika JP Autoceste FBiH
- zastupanje i organiziranje zastupanja JP Autoceste FBiH pred sudovima i drugim organima
- vođenje odgovarajuće evidencije sudskih predmeta i drugih neophodnih evidencija iz ove oblasti

- priprema i provođenje postupaka eksproprijacije zemljišta za potrebe gradnje i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa uključujući i poslove uknjižbe izuzetog zemljišta
- postupanje u skladu sa mišljenjem, zaključcima i odlukama organa JP Autoceste FBiH i drugih nadležnih organa vezano za poslove iz djelokruga rada sektora
- poslovi djelovodnog protokola
- poslovi arhiviranje dokumentacije i vođenje biblioteke
- obezbjeđenja objekta i recepcionarski poslovi
- saradnja sa nadležnim državnim, federalnim, kantonalnim institucijama i njihovim tijelima i drugim resorima u poslovima iz djelokruga rada sektora i
- drugi poslovi iz djelokruga rada sektora

6.3. SEKTOR ZA UPRAVLJANJE I ODRŽAVANJE AUTOCESTE

Sektor za upravljanje i održavanje autocesta, ima iznimno važnu ulogu u organizaciji rada JP Autoceste FBiH, jer je odgovornost navedenog sektora koncentrisana na sigurnost i zaštitu korisnika autoceste ali i za naplatu usluge korisnicima autoceste A1. Na osnovu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta JP Autoceste FBiH, Sektor upravljanja i održavanja čine slijedeće službe:

- Služba za zaštitu od požara i zaštitu na radu
- Služba upravljanja, nadzora i sigurnosti saobraćaja
- Služba za naplatu cestarine
- Služba kontrole naplate cestarine
- Služba održavanja

Sektor za upravljanje i održavanje autoceste ima sljedeće nadležnosti:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa održavanja, zaštite autocesta i sigurnosti prometa na autocestama, te naplate cestarine,
- priprema godišnjih planova i programa redovnog i vanrednog održavanja autocesta i objekata
- tehnička priprema za projekte vanrednog održavanja autocesta i objekata koji se finansiraju putem međunarodnih zajmova
- priprema analiza i periodičnih izvještaja za održavanje, zaštitu autocesta i sigurnost prometa,
- funkcionisanje sistema naplate cestarine (ljudski resursi, IT i sl.)
- učešće u pripremi tehničkih elemenata za postupak svih nabavki iz djelokruga sektora
- organizacija i tehnička kontrola izvršenja poslova redovnog i vanrednog održavanja autocesta i objekata, pregled situacija, priprema izvještaje o izvršenju radova
- organizacija i izvođenje poslova redovnog i vanrednog održavanja autocesta i objekata i priprema izvještaje o izvršenju radova
- učestvuje u tehničkim pregledima gradnje dionica i autocesta s aspekta održavanja,

- podnosi izvještaje o stanju i problemima vezanim za održavanje i zaštitu trase i objekata,
- priprema i preduzima mjere za provedbu uređenja i korištenje ekološko prihvatljivih tehnologija održavanja trase i objekata,
- pripremu i donošenje rješenja, odnosno saglasnosti iz nadležnosti javnih ovlaštenja u oblasti zaštite autocesta i preduzimanje mjera za sprječavanje vršenja bespravnih radnji na autocestama i u cestovnom pojasu
- organizacija kontrole osovinskog opterećenja na autocestama
- organizacija drugih poslova iz djelokruga rada sektora
- praćenje podataka o sigurnosti prometa, utvrđivanje uzroka prometnih nezgoda i predlaganje mjera za poboljšanje sigurnosti prometa
- priprema podataka i vođenje evidencije (baze podataka) autocesta, objekata na autocestama, prometne signalizacije i opreme na autocestama
- prikupljanje podataka o stanju na autocestama, organizacija -informisanje nadležnih organa i korisnika autocesta o stanju autocesta i uslovima prohodnosti autocesta
- učešće u izradi prijedloga izmjena i dopune zakona i podzakonskih akata, normativa i standarda vezano za održavanje, zaštitu cesta i sigurnost prometa
- saradnja sa nadležnim državnim, federalnim, kantonalnim institucijama i njihovim tijelima i drugim resorima u poslovima iz djelokruga rada sektora
- izrada analiza i periodičnih, mjesečnih i godišnjih izvještaja o radu naplate cestarine i prikupljenim prihodima
- praćenje tehnološkog razvoja i inovacija u oblasti naplate cestarine
- aktivno učestuje u poslovima organizacije i koordinacije nadzora i upravljanja saobraćajem na autocesti
- prati i predlaže primjenu savremenih dostignuća iz oblasti zaštite od požara, vatrogastva i zaštite na radu u omjeru koji je potreban i prihvatljiv poslovnom sistemu Preduzeća;
- učestvuje i saraduje sa eksternim partnerima u pripremi prijedloga opštih akata – Pravilnika, Planova i Procjena iz oblasti zaštite na radu, zaštite od požara i vatrogastva i nakon njihovog usvajanja provodi sve utvrđene mjere koje su u djelokrugu njegovog rada;
- uvodi sve potrebne evidenciju iz oblasti zaštite na radu, zaštite od požara i vatrogastva propisane zakonima i podzakonskim aktima;
- saraduje sa ovlaštenim institucijama koje se bave problematikom zaštite na radu, zaštite od požara i vatrogastva kao i ovlaštenim servisima
- postupanje u skladu sa mišljenjem, zaključcima i odlukama organa JP Autoceste FBiH i drugih nadležnih organa vezano za poslove iz djelokruga rada sektora
- organizacija drugih poslova iz djelokruga rada sektora.

JP Autoceste FBiH u 2015. godini planira realizaciju projekata koji su u direktnoj vezi sa poboljšanjem kvaliteta usluga i povećanjem sigurnosti i zaštite saobraćaja na autocesti, kao i direktnih i indirektnih korisnika autoceste.

Pored ovoga planirano je usavršavanje zatvorenog sistema naplate cestarine, implementacija inteligentnog transportnog sustava (ITS – metrološke stanice, SOS telefoni, promjenljiva signalizacija, i sl.) i drugi manji projekti u direktnoj vezi sa sigurnosti prometa, upravljanjem prometa, kao i oni koji se mogu pojaviti u toku eksploatacije autoceste.

S obzirom da će do kraja 2014.god. biti puštena u funkciju četiri nova naplatna mjesta (Sarajevo zapad, Lepenica, Tarčin i OSN Ljubuški), odnosno dvije nove dionice i to Sarajevo zapad–Tarčin i Međugorje–Ljubuški, rezultiraće povećanjem korisnika autoceste kako u manualnoj-ručnoj naplati tako i korisnika elektronske naplate–ACC usluga u 2015.god. Različitim poboljšanjima i usavršavanjem postojećeg sistema elektronske naplate (postpaid, billing sistem, različiti paketi usluga) koji je planiran, a u smislu prilagođavanja elektronske naplate cestarine ACC usluge korisniku, će također uticati na porast korisnika elektronske naplate.

Svi navedeni parametri uticat će na usložnjavanje pojedinih koraka u procesu naplate, pogotovo u elektronskoj naplati cestarine, u smislu razvoja novih servisa.

6.4. SEKTOR ZA EKONOMSKO-FINANSIJSKE POSLOVE

Sektor za ekonomsko – finansijske poslove formiran je u cilju evidentiranja, klasificiranja i praćenja rada organizacionih jedinica koje su u sastavu JP Autoceste FBiH sa posebnim akcentom na finansijsko praćenje i definiranje tih aktivnosti. Rad ovih Sektora je usmjeren između ostalog da prezentira vrijednosno izražene aktivnosti odnosno ekonomske kategorije JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar kao cjeline kao i organizacionih dijelova u sastavu, te na prezentiranju relevantnih informacija menadžmentu i Upravi.

Poslovi koji se obavljaju u okviru sektora odnose se posebno na:

- Evidentiranje određenih poslovnih događaja;
- Analiza i kontrola poslovnih događaja;
- Knjigovodstveno računovodstveni poslovi u skladu sa zakonom i drugim propisima;
- Izrada finansijskih izvještaja vezano za poslovanje preduzeća;
- Planiranje ekonomskih događaja i njihovih budućih efekata;
- Računovodstveno planiranje, računovodstveni nadzor i računovodstveno informisanje;
- Poslovi finansijske operative;
- Priprema, obrada i realizacija naloga za plaćanje;
- Obračun plaća, poreza i doprinosa;
- Obračun i plaćanje ugovora o djelu, privremenih i povremenih poslova;
- Ispostavljanje faktura za usluge korištenja autoceste, cestovnog zemljišta i kupovine tenderske dokumentacije;
- Praćenje stepena naplate;
- Blagajničko poslovanje;
- Izrada popisa sredstava i izvora sredstava;
- Periodična provjera stanja popisa u saradnji sa organizacionim jedinicama i usaglašavanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem;
- Izrada plana finansijskog poslovanja;
- Izvještavanje menadžmenta i organa upravljanja kao i vanjskih korisnika o usvojenim planovima, izvještajima i analizama;
- Zaduženi za pripremu potrebne dokumentacije za izradu investicionih odluka;
- Prati realizaciju investicija u toku godine;
- Vodi evidenciju o korištenju i otplati kredita kod međunarodnih finansijskih institucija;

- Priprema dokumentaciju za povlačenje sredstava iz ino- kredita;

U toku 2015. godine planirana je automatizacija evidentiranja Izvještaja iz sistema naplate cestarine, te automatizacija materijalnog knjigovodstva. Značaj ovog sistema ogleda se u osiguravanju tačnih, pravovremenih, relevantnih, pouzdanih i razumljivih informacija u cilju što boljeg i što efikasnijeg materijalno-finansijskog poslovanja kao i finansijskog izvještavanja u skladu sa savremenom poslovnom praksom, te MRS I MSFI.

Stvarat će se uslovi za neophodnu stalnu edukaciju zaposlenika u smislu kontinuiranog praćenja promjena u legislativi i računovodstvenim i drugim propisima upućivanjem na seminare, anbvakom stručne literature i publikacija kako bi se moglo odgovoriti zahtjevima poslovanja u ovoj oblasti. S tim u vezi angažiranje konzultantske kuće za računovodstvene poslove nameće se kao jedno od rješenja za probleme koji se javljaju prilikom knjigovodstvenog evidentiranja određenih poslovnih promjena a sve u cilju ispravnog knjiženja u skladu sa zakonima koji su na snazi u BiH i Federaciji BiH te Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

7. Održavanja standarda ISO 9001 i 14001, te uvođenje OHSAS 18001:2007

7.1. ODRŽAVANJE SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM – ISO 9001

ISO 9001 je međunarodni standard koji sadrži zahtjeve za sistem upravljanja kvalitetom u poslovnoj organizaciji koje organizacija mora ispuniti kako bi uskladila svoje poslovanje s međunarodno priznatim normama. Sistem kvalitete je upravljački sistem kojim se dovodi do ostvarenja postavljenih ciljeva u pogledu kvalitete poslovanja i pružanja usluga. Ovaj sistem čine organizaciona struktura, odgovornost subjekata u organizaciji, procesi i resursi potrebni za upravljanje sistemom.

Svrha ovog standarda je povećanje efikasnosti organizacije kroz primjenu procesnog pristupa. Njegova prednost je osiguranje veza između pojedinačnih procesa, sektora i njihove interakcije.

ISO 9001 precizira osnovne zahtjeve za sistem upravljanja kvalitetom koje organizacija mora ispuniti kako bi pokazala svoju sposobnost da svoju djelatnost dosljedno provodi čime povećava zadovoljstvo korisnika i ispunjavaja važeću zakonsku regulativu.

ISO 14001 – Okolinski system upravljanja značajan je zbog društveno odgovornog poslovanja javnog preduzeća te obaveze brige o okolišu.

U skladu s navedenim potrebno je planirati troškove edukacije uposlenih i provođenje eksternih audita radi održavanja i očuvanja pomenute certifikacije.

7.2. UVOĐENJE STANDARDA OHSAS 18001:2007 – SISTEM MENADŽMENTA ZAŠTITOM ZDRAVLJA I BEZBJEDNOSTI NA RADU

Standard OHSAS 18001 (Occupational Health & Safety Assessment Series) je standard koji definiše zahtjev za sistem menadžmenta zdravljem i bezbjednošću na radnom mjestu.

Zaštita zdravlja na radu je namijenjena organizacijama koje su svjesne značaja bezbjednosti zdravlja svojih zaposlenih i stalno nastoje da unaprijede i održavaju nivo fizičke, mentalne i društvene bezbjednosti radnika svih zanimanja.

Implementacijom ovog standarda, preduzeće stiče povjerenje zainteresovanih strana uvjeravajući ih da je rukovodstvo opredjeljeno da ispunjava zahtjeve iz politike zaštite zdravlja i bezbjednosti na radu, da je naglasak na preventivi, a ne na korektivnim mjerama, da je moguće pružiti dokaze o tome da se OHSAS odnosi na cijelu organizaciju, a ne samo na procese za koje postoje zakonski propisi ili zone velikih rizika, i da koncepcija OHSAS-a uključuje proces stalnog poboljšavanja.

Prednosti implementacije OHSAS 18001:2007 su kao što slijedi:

- Povrede na radnom mjestu svode se na minimum;
- Zaštita od mogućih povreda zaposlenika i posjetioca;
- Doprinosi spremnosti kompanije da pravovremeno ukloni opasnost;
- Usklađuje radne procese preduzeća sa zakonskim propisima;
- Poboljšava opštu sliku preduzeća;
- Privlači strane ulagače;
- Ulijeva povjerenje korisnicima/kupcima da postoji opredjeljenost upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednošću na radu koja se može dokazati;
- Otvara nove tržišne mogućnosti za saradnju sa velikim inostranim preduzećima čiji je jedan od osnovnih ciljeva bezbjednost i zdravlje na radu.

Implementacija i certifikacija OHSAS 18001 sistema štiti preduzeće od neželjenih troškova, omogućava povoljnije ugovore sa osiguravajućim društvima, poboljšava odnose sa državnim organima, povećava produktivnost radnika smanjenjem povreda na radu, a samim tim skraćuje i dužinu bolovanja.

U prvom kvartalu 2015. Godine JP Autoceste planira početi implementacija standarda OHSAS 18001:2007, a ista bi trebala da traje oko 9 mjeseci.

8. FINANSIJSKI ASPEKT PLANA

Dinamika izgradnje u 2014. godini je bila najintenzivnija od postojanja JP Autoceste FBiH koje je svoje obaveze prema dobavljačima izvršavalo blagovremeno prema zaključenim ugovorima. Sa raspoloživim finansijskim sredstvima koje ima na svojim računima će upravljati racionalno, te u tom cilju utvrđivati kratkoročne i dugoročne planove priliva i odliva sredstava te oročavati raspoloživa sredstva sa različitim rokom dospjeća na način da se izvuče maksimalna korist i ne ugrozi tekuća likvidnost.

U tom smislu napominjemo da preduzeće od ukupno izvršenih radova po svakoj privremenoj situaciji zadržava se 10% od ugovorene vrijednosti. Nakon završetka radova i dobivanja Potvrde o preuzimanju radova od strane nadzornog inženjera, prva polovina zadržanog iznosa (5%) se isplaćuje izvođaču radova, dok se drugi dio istog (preostalih 5%) isplaćuje nakon isteka garantnog perioda definisanog u ugovoru o izvođenju radova.

Pregled zadržanih retencija za period 2015.-2017.godine:

1. Povrat prvog dijela zadržanog iznosa za dionicu **Svilaj - Odžak** u vrijednosti od 4.203.250 KM bit će isplaćen u III kvartalu 2015. godine, dok će preostali dio istog u iznosu od 4.203.250 KM biti isplaćen u III kvartalu 2017. godine, a iznos od 1.955.000 KM bit će isplaćen u IV kvartalu te iste godine.
2. Povrat prvog dijela zadržanog iznosa za poddionicu **LOT 3B** u vrijednosti od 1.000.000 KM bit će isplaćen u I kvartalu 2017. godine.
3. Povrat prvog dijela zadržanog iznosa za **COKP Vlakovo** u vrijednosti od 300.000 KM bit će isplaćen u I kvartalu 2017. godine
4. Povrat prvog dijela zadržanog iznosa za poddionicu **Drivuša - Klopče** u vrijednosti od 2.802.341 KM bit će isplaćen u II kvartalu 2017. godine.
5. Povrat prvog dijela zadržanog iznosa za **Regionalnu cestu R- 425 Čapljina – Čitluk** na poddionicu Zvirovići – Kravice u vrijednosti od 275.822 KM bit će isplaćen u III kvartalu 2015. godine, dok će preostali dio istog u iznosu od 275.822 KM bit isplaćen u III kvartalu 2017. godine.
6. Povrat prvog dijela zadržanog iznosa za dionicu **Vlakovo - Tarčin** u vrijednosti od 30.914.654 KM bit će isplaćen u I kvartalu 2015. godine, dok će preostali dio istog u iznosu 30.914.654 KM od biti isplanćen u IV kvartalu 2016. godine
7. Povrat preostalog dijela zadržanog iznosa za poddionicu **LOT 3A** u vrijednost od 1.840.836 KM bit će isplaćen u II kvartalu 2016. godine.
8. Povrat prvog dijela zadržanog iznosa za **dionicu Bijača – Zvirovići** u vrijednosti od 7.642.655 KM bit će isplaćen u I kvartalu 2015. godine, dok će preostali dio istog u iznosu od 7.642.655 KM bit isplaćen u IV kvartalu 2016. godine.
9. Povrat preostalog dijela zadržanog iznosa za poddionicu **Drivuša - Gorica** u vrijednost od 3.064.969 KM bit će isplaćen u III kvartalu 2016. godine.
10. Povrat preostalog dijela zadržanog iznosa za poddionicu **Gorica - Bilješevo** u vrijednost od 5.977.988 KM bit će isplaćen u III kvartalu 2016. godine.

U nastavku je data tabela u kojoj su predstavljeni očekivani prihodi, rashodi, kapitalni izdaci, izvori finansiranja, otplate kredita u naredne tri godine i projicirani finansijski rezultat.

Finansijska projekcija

Opis stavke		Valuta	2015	2016	2017
Prihodi	Akciza na gorivo	BAM mil	74,0	78,0	79,0
	Cestarina	BAM mil	32,0	38,0	42,0
	Ostali prihodi	BAM mil	2,0	4,3	5,5
Ukupno prihodi		BAM mil	108,0	120,3	126,5
Izvori finansiranja	Kredit EIB-a	BAM mil	33,3	88,0	74,3
	Razvojna banka	BAM mil	30,0	-	-
	Kuvajtski fond	BAM mil	46,0	8,7	46,1
	OPEC	BAM mil	74,5	68,4	78,1
	Revolving kredit	BAM mil	40,0	40,0	40,0
	Retencije	BAM mil	43,0	49,5	10,5
	Vlastita sredstva (ND preth.perioda)	BAM mil	41,0	40,5	50,8
Ukupno izvori finansiranja		BAM mil	307,8	295,1	299,8
Obaveze po kreditima	Dug glavnica	BAM mil	41,2	46,9	45,5
	Ukupna kamata	BAM mil	17,1	21,0	22,0
	Dio kamata koja se kapitalizira	BAM mil	3,7	9,3	11,5
Ukupan odliv po obavezama za kreditima		BAM mil	44,9	56,2	57,0
Kapitalna ulaganja	Eksproprijacija	BAM mil	14,0	15,0	10,0
	Projektovanje	BAM mil	7,7	8,8	4,4
	Građenje i nadzor	BAM mil	194,2	225,5	287,6
	Oprema	BAM mil	11,9	11,0	10,0
Ukupno kapitalna ulaganja		BAM mil	227,8	260,3	312,0
Operat. troškovi	Amortizacija	BAM mil	21,7	22,0	22,0
	Troškovi održavanja	BAM mil	15,0	16,0	16,5
	Troškovi kamata	BAM mil	13,4	11,7	10,5
	Operativni rashodi	BAM mil	17,4	19,8	20,4
Ukupni operativni troškovi		BAM mil	67,5	69,5	69,4
Čisti odlivi (bez amortizacije)		BAM mil	45,8	47,5	47,4
Neto dobit perioda		BAM mil	40,5	50,8	57,1

DIREKTOR
mr.sci Ensad Karić

Broj: 01-6835-3/14
Mostar, 27.11.2014.g

Finansijska projekcija

Opis stavke		Valuta	2015	2016	2017
Prihodi	Akciza na gorivo	BAM mil	74,0	78,0	79,0
	Cestarina	BAM mil	32,0	38,0	42,0
	Ostali prihodi	BAM mil	2,0	4,3	5,5
Ukupno prihodi		BAM mil	108,0	120,3	126,5
Izvori finansiranja	Kredit EIB-a	BAM mil	33,3	88,0	74,3
	Razvojna banka	BAM mil	30,0	-	-
	Kuvajtski fond	BAM mil	46,0	8,7	46,1
	OPEC	BAM mil	74,5	68,4	78,1
	Revolving kredit	BAM mil	40,0	40,0	40,0
	Retencije	BAM mil	43,0	49,5	10,5
	Vlastita sredstva (ND preth.perioda)	BAM mil	41,0	40,5	50,8
Ukupno izvori finansiranja		BAM mil	307,8	295,1	299,8
Obaveze po kreditima	Dug glavnica	BAM mil	41,2	46,9	45,5
	Ukupna kamata	BAM mil	17,1	21,0	22,0
	Dio kamata koja se kapitalizira	BAM mil	3,7	9,3	11,5
Ukupan odliv po obavezama za kreditima		BAM mil	44,9	56,2	57,0
Kapitalna ulaganja	Eksproprijacija	BAM mil	14,0	15,0	10,0
	Projektovanje	BAM mil	7,7	8,8	4,4
	Građenje i nadzor	BAM mil	194,2	225,5	287,6
	Oprema	BAM mil	11,9	11,0	10,0
Ukupno kapitalna ulaganja		BAM mil	227,8	260,3	312,0
Operat. troškovi	Amortizacija	BAM mil	21,7	22,0	22,0
	Troškovi održavanja	BAM mil	15,0	16,0	16,5
	Troškovi kamata	BAM mil	13,4	11,7	10,5
	Operativni rashodi	BAM mil	17,4	19,8	20,4
Ukupni operativni troškovi		BAM mil	67,5	69,5	69,4
Čisti odlivi (bez amortizacije)		BAM mil	45,8	47,5	47,4
Neto dobit perioda		BAM mil	40,5	50,8	57,1

Broj: 01-6835-3/14
Mostar, 27.11.2014.g

DIREKTOR
mr.sci Ensad Karić